

Со пирографијата се изработуваат преубави дела кои, со топлите и светли тонови добиени со горење на дрвото, нудат прекрасна можност на реалистично прикажување на портрети, пејзажи, мртва природа, икони.

Користењето на природните материјали делата ги прави еколошки, без каква и да е вметната боја, лепак, или било какви штетни материји.

ПИРОГРАФИЈАТА КАКО УМЕТНОСТ

Пишува: Милева ЛАЗОВА

Самостојниот уметник Благој Јованов, роден во радовишкото село Скоруша, долги години работи на полето на уметноста. Учествува на бројни самостојни и групни изложби во земјава и во странство. Првата награда ја има добиено во 1956 година на конкурсот за најдобар цртеж на списанието "Народна заедница", а во 1993 година ја освојува првата награда за најубаво велигденско јајце на конкурсот на Музејот на Македонија. Во тој творечки период од 40 години има добиено бројни награди, признанија и пофалници. Тој е еден од основачите на Друштвото на ликовните уметници на Радовиш, како и еден од првите организатори на снежниот град во овој град, кој стана традиција.

Но, последниве 10 години господинот Јованов е познат по еден друг вид уметност - пирографија, во која ја вложува целата своја творечка енергија. Со пирографијата изработува преубави дела кои, со топлите и светли тонови добиени со горење на дрвото, нудат прекрасна можност на реалистично прикажување на портрети, пејзажи, мртва природа, икони.

Меѓутоа... тој вели:

"Многу ми е жал што уметноста не беше моето професионално занимање, меѓутоа во тоа време условите беа такви така што работев нешто сосема спротивно од уметноста, а за мене беше многу тешко да работам нешто што не го сакам. Работев во полицијата, во одбраната и секогаш имав релативно одговорни функции. Значи, немав никакви допирни точки со уметноста. Но, љубовта кон уметноста не ме напушташе. Уште од детските денови сликав масло на платно, акварел, потоа графика, подоцна се занимавав и со креирање на рекламен материјал за многу фирми. Првата

СО ГОРЕЊЕ НА ДРВОТО ДО В

награда ја 'заработив' уште во прво одделение цртајќи човек на велосипед. Уште се секавам како учителот јавно ме пофали и на мојот татко Страхил му рече 'Благој е многу талентиран, да го дадеме во уметничка школа'. Но, во тоа време кај татко ми преовладуваа други сфаќа-

на слики со најразлични мотиви. Претставувајќи се дека сум асистент на Ликовната академија во Белград станав и член на Клубот на сликарите, инаку немаше да ме примат. Таму, исто така, учев и по шест месеци беше организирана изложба на која се најдоа 5 мои

емисија предизвикала интерес кој го навел веднаш да контактира со Јовановски.

"По средбата со Јовановски набавив пирограф, на почетокот еден, потоа самата работа бараше да употребувам повеќе видови пирографи. Многу е битно и на какво дрво се работи и тоа се

ња, така што јас учев од старите мајстори, потоа од жените кои ткаеја и ги везеа преубавите шари на народните везови. Се запишав во средното земјоделско училиште во Струмица, а бидејќи тоа е град на сликарите веднаш се запознав со нив. Во 1960 година на еден ликовен натпревар на тема од НОБ, кој се одржуваше во 'Народната задруга' ја добив првата награда за цртеж. Во средношколските денови во Домот на културата ја отворив и мојата втора изложба

дела. Тогаш им ја открив тајната дека всушност сум земјоделски техничар и тие беа многу изненадени. По ова долги години се занимавав со пропаганден материјал, а сега веќе десет години и со пирографија.

Господинот Јованов почнал да се "запознава" со пирографијата сосема случајно. Пред десет години на една од телевизиите гостин бил господинот Ташко Јовановски од Куманово, кој ја демонстрирал пирографијата. Кај Јованов таа

подготвува исто како и за копаничарството. Потребни се добро дрво, добар цртеж и потоа добро сликање. Најчесто ги употребувам родните дрвја - круша, лешник..., а додека почнам да работам на нив потребно е време. Дрвјата треба да отстојат и да се исушат за да може да се работи. Изработувам најразлични мотиви од религијата, христијанството, етно мотиви, па и пејзажи, мртва природа.

Покрај делата кои ги изработува Јованов, со помош на пирографите, тој црта и на познатите македонски лејки. Како што вели самиот, лејките ги изработува од хоби, за да се одмора, а на нив најчесто може да се забележат етно мотивите, односно народниот вез.

ИСТИНСКИ УМЕТНИЧКИ ДЕЛА